

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΗΡΥΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Βηρυτός, 30 Οκτωβρίου 2024

Συμπερίληψη Λιβάνου στον «γκρίζο» κατάλογο της FATF

Η Ομάδα Εργασίας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF, ο οργανισμός που καθορίζει διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας) πραγματοποίησε τις εργασίες της από τις 20 έως τις 25 Οκτωβρίου, στο Παρίσι, με αποκορύφωμα μία από τις τρεις ετήσιες συνόδους ολομέλειας (μαζί με εκείνες του Φεβρουαρίου και του Ιουνίου). Σε συνέντευξη τύπου στις 25 τ.μ., ανακοινώθηκε η απόφαση της FATF να επανατοποθετήσει τον Λίβανο στον «γκρίζο κατάλογο» των χωρών του, οκτώ χρόνια μετά τη διαγραφή του από αυτόν. Αυτό σημαίνει ότι η χώρα πρέπει να αντιμετωπίσει τις σημαντικές ελλείψεις που παρουσιάζει στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ώστε να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της FATF. Συνεπώς, έχει πλέον τεθεί υπό «καθεστώς ενισχυμένης παρακολούθησης». Σημειώνεται ότι οι εργασίες πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά υπό την ηγεσία της Elisa de Anda Madrazo, η οποία προεδρεύει του οργανισμού από την 1η Ιουλίου, με διετή θητεία. Μαζί με τον Λίβανο, η Αλγερία, η Αγκόλα και η Ακτή Ελεφαντοστού προστέθηκαν στον κατάλογο των χωρών υπό «ενισχυμένη επιτήρηση».

Υπενθυμίζουμε ότι ο Λίβανος είχε προηγουμένως αφαιρεθεί από τον κατάλογο το 2016 μετά από 15 χρόνια παραμονής του σε αυτήν, κυρίως λόγω της υιοθέτησης μιας σειράς νόμων που ενίσχυαν τις εξουσίες της Ειδικής Επιτροπής Ερευνών (SIC) του στη διερεύνηση οικονομικών εγκλημάτων. Ωστόσο, ο Λίβανος δεν κατάφερε τελικά να επωφεληθεί από τη 18μηνη περίοδο χάριτος που χορηγήθηκε μετά από αρνητική αξιολόγηση το 2022, τρία χρόνια μετά την έναρξη της δραματικής οικονομικής κρίσης που πλήττει τη χώρα..

Πάντως, ορισμένοι τοπικοί παρατηρητές ήλπιζαν ότι η περίοδος χάριτος θα παρατεινόταν, καθώς ο Λίβανος αντιμετωπίζει εντεινόμενες ισραηλινές στρατιωτικές επιχειρήσεις που, σύμφωνα με πολλές πηγές, μεταξύ των οποίων και το UNDP, αρχίζουν να προκαλούν κατάρρευση της ήδη ταλανισμένης εθνικής οικονομίας.

Προκειμένου να διαγραφεί μια χώρα από την «ενισχυμένη εποπτεία», θα πρέπει, σύμφωνα με την FATF, να εφαρμόσει όλα ή την πλειοψηφία των στοιχείων του σχεδίου δράσης της.

Το σχέδιο του Λιβάνου δημιουργήθηκε από την FATF και την προαναφερόμενη SIC. Μόλις η FATF κρίνει ότι οι δράσεις έχουν υλοποιηθεί, αποστέλλει εμπειρογνώμονες επί τόπου για να επιβεβαιώσουν ότι έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Εάν αυτό είναι επιτυχές, η FATF μπορεί να αποφασίσει να αφαιρέσει τη χώρα από τον γκρίζο κατάλογο κατά την επόμενη συνεδρίαση της ολομέλειάς της. Ήδη πολλοί οικονομικοί αναλυτές αναφέρονται στον κλαδικό τύπο με προτάσεις τους προκειμένου να εφαρμοστούν όλα τα μέσα που διαθέτει ο Λίβανος για να βγει από τον γκρίζο κατάλογο το συντομότερο δυνατό, τονίζοντας ότι τον Δεκέμβριο του 2023, σε μια ενδιάμεση επανεξέταση, οι εμπειρογνώμονες της FATF είχαν κρίνει αποδεκτά τα περισσότερα από τα μέτρα που είχε λάβει ο Λίβανος για να συμμορφωθεί με τα αιτήματά της. Ωστόσο, οι τελευταίοι είχαν επίσης ζητήσει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες, ιδίως

όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία και τον εντοπισμό των «πραγματικών» δικαιούχων των συναλλαγών ή των εταιρειών, σε μια χώρα όπου εξακολουθεί να υφίσταται τραπεζικό απόρρητο παρά τις μεταρρυθμίσεις που ψηφίστηκαν τα τελευταία χρόνια.

Οι λόγοι που συνέβαλαν στην εκ νέου εγγραφή του Λιβάνου στον περίφημο κατάλογο αφορούν και την έλλειψη διασταυρούμενων ελέγχων σε πραγματικό χρόνο μεταξύ των διαφόρων φορέων που συλλέγουν δεδομένα για τους πραγματικούς δικαιούχους σε διάφορες συναλλαγές ή οντότητες (εμποδίζοντας την επαλήθευση της πραγματικής ταυτότητας αυτών των δικαιούχων). Πολλοί οικονομικοί παράγοντες στον Λίβανο, συμπεριλαμβανομένων συμβολαιογράφων, δικηγόρων, λογιστών, μεσιτών ακινήτων και κοσμηματοπωλών, δεν έχουν εκπληρώσει τις απαιτήσεις της FATF, παρά τις επανειλημμένες υπενθυμίσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Πάντως, από πλευράς μας επιθυμούμε να επισημάνουμε ότι η υπαγωγή του Λιβάνου σε «ενισχυμένη εποπτεία» θα μπορούσε να αποβεί θετικό μέτρο, καθώς θα μπορούσε να ωθήσει τις λιβανικές αρχές να δράσουν γρήγορα και να εφαρμόσουν τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις.

Ένα άλλο κρίσιμο σημείο αφορά το γεγονός ότι η συμπερίληψη του Λιβάνου στον γκρίζο κατάλογο θα μπορούσε να ωθήσει ορισμένες ή όλες τις ξένες ανταποκρίτριες τράπεζες που εξακολουθούν να συναλλάσσονται με τον Λίβανο να διακόψουν τους δεσμούς τους με τον τραπεζικό τομέα του Λιβάνου. Αυτό πολύ λογικά ευθυγραμμίζεται με μια στρατηγική μείωσης του κινδύνου για την ελαχιστοποίηση του πρόσθετου κόστους που συνδέεται με τις αυστηρότερες διαδικασίες επαλήθευσης που απαιτούνται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης σε κάθε συναλλαγή. Εξάλλου, οι εν λόγω αυστηρότερες διαδικασίες θα προσθέσουν επίσης διοικητικό φόρτο, με σκοπό την ενίσχυση της δέουσας επιμέλειας (έλεγχοι ιστορικού τραπεζικών πελατών), και θα μπορούσαν να αποτρέψουν ορισμένους διεθνείς φορείς από τη συνεργασία με Λιβάνιους πελάτες. Σύμφωνα με μάλιστα με μερίδα αναλυτών, ορισμένοι από αυτούς τους φορείς μπορεί να επιλέξουν να μετακυλήσουν το κόστος αυτών των επιπλοκών ακόμη και στις τιμές των αγαθών που πωλούνται στο Λίβανο. Συνεπώς, το όλο ζήτημα έχει πολύπλευρες επιπτώσεις στη βιομηχανία, τις εισαγωγές-εξαγωγές και τα ακίνητα, καθιστώντας εν κατακλείδι τον αποχαρκτηρισμό του Λιβάνου από τον γκρίζο κατάλογο, ακόμη μία επιτακτική ανάγκη για την επιβίωση της χώρας εντός της επόμενης διετίας.

Αλια Ν. Παπαναστασίου

Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Επικεφαλής Γραφείου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Βηρυτού

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τις ενημερώσεις του Γραφείου ΟΕΥ Βηρυτού, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-beirut@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενημέρωση, προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Βηρυτού τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.